

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 30

26. července 2015

Cena: 8 Kč

HOSPICOVÁ KONFERENCE - PLZEŇ 2015

Plzeň je pro letošní rok Městem kultury. Kultura představuje něco, čemu se také dá říkat živá paměť lidí a její vyjádření má mnoho podob. Od náboženského rituálu (kultus – uctívání) přes výtvarné umění, hudbu, literaturu až k samotnému smyslu lidského života. Jsem vděčný, že plzeňská diecéze Církve československé husitské do této pestré mozaiky oslavy evropské kultury přispívá kamínkem možná docela malým, přesto, jak věřím, úhelným a nepostradatelným.

VIZE SPOLEČNÉHO SETKÁNÍ

Vize společného setkání pracovníků v sociálních službách, zdravotníků, duchovních a mnohých dalších, kteří svůj život zasvětili doprovázení umírajících, nevznikla náhodou. Za vším stojí především úžasné setkání s kardinálem Miloslavem Vlkem a zakladatelkou prvního českého hospice, paní doktorkou Marií Svatošovou, k němuž došlo ve vinošské Mariopoli počátkem května, na konferenci křesťanských pracovníků domácí hospicové péče. Právě zde se zrodil nápad uspořádat hospicovou konferenci v září právě v Plzni, která je letošní metropolí kultury na starém kontinentě.

CÍRKEVNÍ RESTITUCE

Česká veřejnost celkem oprávněně sledovala nejspíše vyjednávání o církevních restitucích. Bohužel se debata o této věci, mnohdy živěna jen touhou po politických bodech, často zvrátila do ideologických frází a mívala i velmi nenávistný tón. Plzeňská diecéze Církve československé husitské se proto rozhodla ukázat, že tato podezření a nenávistné proticírkevní argumenty nemají žádný rozumný a pravdivý základ. Již v loňském roce se nám podařilo otevřít ve spolupráci s Diakonií a misíí ČČSH první mobilní hospic v Písku. V letošním roce jsme se přiblížili otevření dalšího centra mobilní hospicové péče v Plzni. Mnoho našich kněží působí v sociálních a zdravotnických zařízeních jako dobrovolníci kaplanské du-

chovní péče, spolupracujeme s celou řadou dětských domovů, podporujeme dvě centra denní péče v Jižních Čechách, chystáme bezplatnou poradnu pro lidi, kteří jsou ohroženi exekucemi.

A to je jen malá část toho, co budeme v nejbližších letech rozvíjet a podporovat.

ŠTASTNÁ SMRT

Tématem letošní konference je „Šťastná smrt – Mýty a skutečnost doprovázení umírajících v současnosti a návod na šťastný odchod z tohoto světa“.

Tento poněkud provokativní název má skutečně vzbudit nejen diskusi, ale i touhu po přemýšlení nad tím, co znamenají slova jako je život, smrt či štěstí. Sekularizovaný stát dnes a denně ukazuje, že sám není schopen nabídnout lidem hodnoty, jejich hloubku a pravý význam. Do určité míry toho dnes nejsou schopny ani organizované církve. Přesto právě v církvích nacházíme asi největší počet lidí, kteří se rozhodli zasvětit svůj život nejen doprovázení umírajících, ale také jim nabízet lásku, pochopení či společné hledání smíření a odpuštění.

OSOBNÍ ZKUŠENOST

Hosté a přednášející na hospicové konferenci jsou sami o sobě lidmi, kteří nemluví jako teoretici života a smrti, ale jako lidé, kteří prakticky celý život byli na blízku druhým. Paní doktorka Marie Svatošová - zakladatelka historicky prvního hospice v ČR, Jana Sieberová - zakladatelka hospice v Hořicích nebo Miloslav Vlk - kardinál, emeritní biskup, ale též kněz a člověk, který za vše ručí svým vlastním srdcem. Na konferenci uslyšíte i příspěvky teologa Tomáš Kotrlého, psychoterapeutky a internistky Kateřiny Cajthamlové, odbornice na zdravotně-sociální péči Ludmily Vostřákové a psychologa Miroslava Pospíšila.

Hospicová konference se uskuteční ve čtvrtek 24. září od 10 hodin v sále hotelu Angelo v Plzni.

Více informací najdete na:

www.plzenskadiiecece-ccsh.cz

a registrovat se můžete na:

www.chytrevzdelavani.cz

Pro otázky a doplnění jsme k dispozici na e-mailové adrese projekty@plzenskadiiecece-ccsh.cz.

Těšíme se na setkání.

Filip Michael Štojdl

Na Slovensku se vzpomínalo na Mistra Jana Husa

V nádherném kraji košické kotliny se nalézá obec Svinica, která pamatuje i husitské jízdy Jana Jiskry z Brandýsa. V ní je románsko-gotický kostelík s úžasným duchovním klimatem a s pěknými freskami ze 14. století. Co mě překvapilo, je, že kostel patří Reformované církvi. Celá obec Svinica má také pěknou novou kalvínskou faru. Členové Českého spolku v Košicích a naše náboženská obec v Košicích připravili překrásný koncert k uctění památky 600 let mučednické smrti Mistra Jana Husa. Vzpomínku zahájila naše bohoslužba s ekumenickou účastí. Kostel byl zcela plný. Na večerní program jsem se nemohl zdržet - měl jsem před sebou 537 kilometrů na cestě zpátky. Je překvapivé, že ve východní části Slovenska si uctili tak úžasným způsobem památku Mistra Jana Husa.

Jan Hradil,
biskup slovenský

Ohlédnutí za tradiční bohoslužbou v Betlémské kapli

Je málo osobností, jejichž odkaz zůstává živý i po šesti stoletích. Jan Hus k nim bezpochyby patří. Šestého července 1415 zemřelo tragickou smrtí jeho tělo. Ale duch velkého mistra žije s námi dál.

Díky Husovi patří Betlémská kaple k významným památníkům evropské duchovní i politické kultury. Velký kazatel byl totiž nejen reformátorem církve, byl rovněž mužem, který silně ovlivňoval tehdejší veřejný život.

Co se týká Husova kněžství, myslím, že je především věcí církvi a jejich ekumenického dialogu zhodnotit jeho složitou osobnost a jeho význam. Necítím se být kompetentní posuzovat věroučný spor o eucharistii a další články víry, který stál za jeho kostnickým procesem. Chtěl bych však připomenout a ocenit, že po mnoha letech také katolická církev našla k Janu Husovi svou cestu. Že ho uznala za reformátora a ústy papeže Jana Pavla II. vyjádřila lítost nad jeho krutou smrtí na hranici.

Jako politik bych se rád ještě zastavil u Husova působení na veřejné dění, a to nejen v 15. století, ale vlastně dodnes. Z tohoto místa Mistr Jan Hus kázal o nápravě věcí veřejných. Kázal o návratu k mravním hodnotám, o životě

v pravdě. Nejsou snad tato témata stále aktuální? Nemáme je snad stále v politice klást na první místo?

Jistě, myšlenky a učení Jana Husa byly bezprostředně po jeho smrti a mnohokrát v průběhu dalších století dezinterpretovány, vykrádány a doslova kradeny. Ale to význam Mistra Jana Husa nijak nesnižuje. V českém národě, v našich srdcích a myslích, zůstane zapsán jako autor výroku, že pravda vždy vítězí, i když na čas poražena bývá. Tato slova rezonovala v činech a myšlenkách našich velkých prezidentů Tomáše Garrigua Masaryka a Václava Havla. Ideje Mistra Jana Husa však neměly dopad pouze na české země. Jeho důraz na kritické myšlení, na čistotu veřejného života, na individuální svobodu a odpovědnost ho řadí k velkým západním myslitelům a reformátorům. Historici a teologové nebudou s výkladem Husovy osobnosti a učení hned tak hotovi. Zkusme ale Jana Husa nevnímat jako mýtus, symbol, postavu z dějin. Mysleme na to, co by nám řekl dnes. Co by nám řekl o mravnosti a pravdě, kdyby byl teď a tady s námi v Betlémské kapli? Žijme tak, abychom se jeho slov nemuseli bát....

Z promluvy předsedy PSP ČR Jana Hamáčka

KATOLICKÝ TÝDENÍK O MJH

Chtělo by se říci KONEČNĚ! Po velmi dlouhé době, kdy Římskokatolická církev nazývala Mistra Jana Husa kacířem a po návštěvě představitelů naší a evangelické církve u papeže Františka přineslo dvojčíslo 27 a 28 Katolického týdeníku zvláštní přílohu, věnovanou z větší části MJH. Jmenujme např. články z pera Martina T. Zikmunda s názvy „Betlémskou kapli do každé farnosti“ a „Z Husova žaláře luxusní hotel“, Tomáše Petráčka „Mistr Jan - 600 let poté“, Jana Jandourka „Druhý život přes propast času“, Aleny Scheinostové „Husinecký památník v novém“, anketu „Příběh, jež stále inspiruje“, na kterou odpovídal mj. děkan KTF UK či rozhovor se Ctíradem V. Pospíšilem „Byl naprosto nezkorumpovatelný“.

Bohu díky, že byla konečně dořešena jedna z temných kapitol křesťanství a MJH již není považován za kacíře, ale za církevního reformátora.

Pavel Hýbl, Šumperk

Mistr Jan Hus a naše identita

Žijeme v době informací, jsme zahlceni informacemi všeho druhu. Může se nám snadno stát, že díky tomuto zahlčení přehlédneme události v naší vlastní zemi, které se podílely na utváření naší identity. Identita člověka - tedy odpověď na otázku: „Kdo jsem?“ - to je složitý komplex poznatků a hodnot, utvářený nejrůznějšími vlivy. Mezi nimi má své nezastupitelné místo také náboženství a náboženská výchova, v našem případě křesťanství a křesťanská výchova.

Je ale ještě dnes pro nás křesťanství skutečně takovou hodnotou, na níž můžeme postavit naši vlastní identitu? Můžeme říct, že naše země je křesťanskou zemí, v níž jsou vyznávány křesťanské morální hodnoty? Když se mluví o morálce, jaksi nám vadí, když o ní mluví církev. Ta církev, která přece upalovala a vedla křížácké války a prodávala odpustky za spáchané hříchy. Ta církev, která se odívala zlatem a stavěla přepychové paláce... známe to z dějin. Jenže víme také, že dějiny nelze posuzovat současností. Navíc já osobně se domnívám, že neexistuje nic jako hřích církve. Vždycky je to hřích konkrétního člověka. Vína církve má spíš podobu jejího souhlasu s nepravostmi v samém jejím středu. Ovšem kdoví, jak bychom se k tomu stavěli my sami, kdybychom žili na přelomu 14. a 15. století. Byli ovšem i lidé, kteří s jedním církevním nesouhlasili - mezi ně patřil také Jan Hus. Díky studiu a porozumění Písmu svatému se Mistr Jan stal kritikem církve své doby ve své zemi. Nemůžeme zde rozebírat Husovy teze a argumentaci, s níž se bránil v Kostnici před církevním sněmem, ale můžeme si položit otázku po naší vlastní identitě. Jan Hus totiž stál za svým názorem tak pevně a neochvějně, že za tento postoj zaplatil životem na hranici. Odvolal se ke Kristu jako k nejvyššímu a nejspravedlivějšímu soudci - tedy postavil svůj život na Krista, Pána církve. To nám, při hledání vlastní identity, může být povzbuzením. Povzbuzením, že má smysl se pít po pravdivém poznání, že má smysl brát Boží slovo vážně a že nemusíme postavit své životy na diktátu moci tohoto světa, ale na Pánu života a smrti. Na Ježíši Kristu, který nejen nám, křesťanům, ale celému světu ukazuje cestu k následování v Pravdě Jeho Slova, v němž „byl život a život byl světlo lidí“ (J 1,4).

Jan Hus postavil na Kristu svůj život a ve víře v Boží spravedlnost snášel obrovskou zátěž tělesnou i duševní. Ze svého přesvědčení ale neslevil. Kéž i my, stejně jako Mistr Jan Hus, postavíme své životy na tom kameni úhelném. Jak známe z té snad neznámější husitské písně: „Kristus Vám za škody stojí, stokrát víc slibuje“. Kéž tomu tak je, kéž nám stojí Ježíš Kristus za újmu. Kéž nám stojí Boží slovo za to, abychom je nejen bránili, ale hlavně se jím ve svých životech řídili. A kéž bychom dokázali ve světě bojovat za paměť a zachování odkazu osobností, které v historii našeho národa skládaly základní kameny mozaiky naší vlastní identity. Mistr Jan Hus mezi ně jistě patří, a proto, sestry a bratři, přátelé, budiž vždy vzdávána čest jeho památce.

Vlastimír Haltoš

Z kazatelského plánu

Devátá neděle po svatém Duchu

Hospodin je síla má a štít můj, mé srdce v něj doufá. Pomoci jsem došel, proto v srdci jásam, svou písní mu budu vzdávat chválu. ŽALM 28,7

První čtení: 2. Královská 4,42-44

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):

1. Abychom našim bližním skutkem, slovem i modlitbou pomáhali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom obavám nepodléhali a s nadějí k budoucnosti hleděli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, do srdcí věřících jsi vložil hlad po tvém slovu a lačnost po tvé pravdě. Dej, abychom tvého Syna přijímali jako pravý chléb z nebe! Osvi' nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Efezským 3,14-21

Evangelium: Jan 6,1-15

Verš k obětování: Žalm 119,41

Verš k požehnání: Lukáš 7,16

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, děkujeme ti, že smíme u společného stolu slavit památku smrti a vzkříšení tvého Syna. Vlij do nás pravou lásku a naplň na nás všechna svá zaslíbení! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 150, 22, 65, 157, 187, 294, 307

Desatero Božích přikázání

I. PŘIKÁZÁNÍ

V JEDNOHO BOHA VĚŘITI BUDEŠ

Pokračování z minulého čísla

První přikázání je nejvýznamnější, proto je na prvním místě. Apoštol Pavel nám sděluje, že pokud člověk pravdivě a upřímně hledá, je schopen dojít k poznání existence Boha (Ř 1,19-20). Člověk je schopen poznat, že Bůh je, avšak nejsme schopni poznat, jaký Bůh je, a proto se nám Bůh zjevil. Boží zjevení nám popisuje Bible ve Starém Zákoně, kde se zjevuje jako Stvořitel nebe a Země a jako ten, který je vždy člověku věrný, který vychází vždy znovu a znovu člověku vstříc, i když se ten od něho odvrátil.

Nový zákon toto Boží zjevení z a v r š u j e v Ježíši Kristu, kdy se Bůh

stává člověkem, aby nám ukázal, že nás má rád a že on je opravdu náš Spasitel a Vykupitel, ten, který nás zachraňuje. Jméno Ježíš znamená „Bůh je spása“.

A první přikázání Desatera nás povzbuzuje ve víře v tohoto Boha, který se nám dal poznat jako zachránce. Abychom věřili Bohu, který dal Abrahámovi zemi, který zachránil Izraelity z egyptského otroctví a dovedl je do země zaslíbené a který se stal člověkem v Ježíši, aby nám pomohl žít náš život.

Toto přikázání je vysoce aktuální i v dnešní době – povzbuzuje nás v tom, abychom nehledali ochranu a netišili náš duchovní hlad v různých sektách, okultismech, pověrách, horoskopech atd.

Bůh nás prvním přikázáním chrání, abychom neměli i v duchovní rovině a bychom

složitě nehledali Boha na nesprávných místech či zbytečně neupadli do závislosti na nesprávných věcech – abychom se nestali otroky. Každý máme ve svém životě žebříček hodnot, své priority: někdo má na prvním místě sebe sama – je to sobec a egoista, druhý tam má svoji rodinu, třetí zdraví, čtvrtý kariéru, další například peníze, zaměstnání, školu atd. Pokud se ale přihodí to, že o tuto svoji nejdůležitější věc přijdou, zhroutí se jim celý život a život pro ně může úplně ztratit smysl. Mnohdy takové situace končí pokusem o sebevraždu či dokonce dokonanou sebevraždou. Pokud je ale na prvním místě Ježíš – Bůh, tak vše slouží člověku a člověk to může vnímat jako ten největší Boží dar a projev Boží dobroty a lásky vůči sobě: Bůh mi dal rodinu, práci, zdraví, kariéru, peníze, zaměstnání, školu atd. Tedy věci, které mám od Boha, mohu daleko více docenit a více si jich vážit. A je to také velká pomoc v životních (mnohdy i mezích) situacích, kdy o tyto věci třeba i přijdeme.

-ph-

Pokračování příště

Nad Písmem

NESYTÍ ČLOVĚK, ALE BŮH

J 6,14

Ten, který mu přisluhoval, namítl „Cožpak to mohou předložit stu mužů?“ Ale on odvětil: „Dej to lidu, ať jedí, neboť toto praví Hospodin: „Budou jíst a ještě zůstane.“ Předložil jim to a oni jedli a ještě zůstalo podle Hospodinova slova. (2. Královská 4,43-44)

Když lidé viděli znamení, které Ježíš učinil, říkali: „Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!“ (Jan 6,14)

Písmo svaté zachycuje jednání Boha s člověkem. Příběhy těch, kteří byli před námi, abychom v nich našli posilu a povzbuzení do našeho životního příběhu. Historie se opakuje. Ne doslovně. Okolnosti, prostor, lidé jsou jiní. Avšak Bůh je ze své podstaty neměnný. Stálý. A tak to, co se děje ve spojitosti s ním, získává charakter neměnnosti, jistoty. Eliáš, jeden z největších proroků trpěl hmotným nedostatkem, když chtěl nasycit hladovějící lid. Dvacet chlebových placek z ječné mouky mělo nasycit 100 mužů. Jeho učedníci představují běžný pohled na věc. „Cožpak toto lze předložit stu mužů? Nechme si to, aby zbylo alespoň na nás.“

Ježíš je evangelistou představen jako Mesiáš. Boží Syn, v němž se dokonale a plně snoubí Božská a lidská podstata. On je dokonalý Kněz, Král i Prorok. Znaméním toho může být třeba zázrak rozmnožení. Pět chlebů a dvě ryby nasatí 5000 mužů.

Ale i u Ježíše učedníci pochybují, přestože znají příběh o Eliášovi, přestože je s nimi Kristus. Vše naloží na svá bedra, a tak se hrouští pod tíhou

úkolů nasycení tolika lidí. Neví, co si počít s málem, které jim skrze malého chlapce Bůh posílá. Strachují se, jejich srdce jsou plná obav. Nejraději by všechny poslali pryč. Historie Božího lidu se opakuje.

Přes obavy a strach učedníků ani v jednom příběhu nakonec lidé neodcházejí hladoví. Důvěra zvitčila nad nedověrou.

Učedníci Eliášovi, Ježíšovi i čtenáři Písma svatého, jakožto dnešní učedníci, jsou vedeni k poznání, že ten, kdo v konečném důsledku nasycuje i v naší době, je Bůh. Úkolem pro člověka byla a je pokorná a poslušná součinnost s Božím tvořivým plánem. A také důvěra.

Pokud by učedníci jednali podle svých představ a propočtů, všichni by zůstali hladoví. Nasycit tolik lidí z tak mála není možné. Ano, z lidského hlediska je to nemožné. Nemožné se však stane realitou tehdy, když uvěří, poslechnou Boží Slovo a s důvěrou podle něj jednají. V tu chvíli Bůh začne proměňovat realitu a nastává zázrak.

Často zakoušíme stejné obavy jako apoštolové. Podaří se nám postarat se o ty, za které máme odpovědnost?

Ježíši Kriste, Dárce života,
Zachránce lidských duší,
tys přišel nasycit hladové, napojit žíznivé,
uzdravit nemocné, potěšit zarmoucené.
Ty jsi světlo světa zářící v tmách
našich obav, strachů a beznadějí.

Dej nám Ducha svatého,
abychom dokázali na tebe spoléhat v časech hojnosti
i prázdných rukou.
A nikdy nám nebylo zatěžko se rozdělit s bližními
o víru i chléb. Amen.

David Smetana

Z našich setkání

Setkání věkem nejzkušenějších duchovních královéhradecké diecéze

Koncem června se v Hradci Králové setkali naši duchovní, kteří již většinou nejsou administrativně ustanoveni ve službě, ale jsou stále součástí duchovenského sboru.

Všichni přichází se navzájem radostně vítali, byli potěšeni možností se někdy i po hodně dlouhém čase vidět. Byli to bratři: **Radek Hobza, Václav Böhm, Bohumil Klásek**. Ze sester duchovních pak přijely: **Libuše Hobzová, Libuše Hanušová, Jiřina Mojžíšová, Jarmila Tomšová se synem a Miloslava Pellyová** s manželem.

Po úvodní pobožnosti bratra biskupa jsme mohli nahlédnout pod pokličku „Chytrých hlaviček“ – aktivizačního programu, který v domovech pro seniory pořádá sestra kazatelka

Anička Holínská. V odpoledním bloku se duchovní dozvěděli o současném dění a aktivitách v naší diecézi. Z fotografií z dataprojektoru pak viděli krásnou atmosféru z prvního přijímání v Červeném Kostelci, Diecézního dne ve Vysokém nad Jizerou, z obnovení kněžského slibu na Zelený čtvrtek. Rád se také každý z nich vyjádřil k současnému stavu a možnému dalšímu směru naší církve.

Samozřejmě, že došlo také na vzpomínání a fotografie z alb. Na závěr jedno z vyznání: „*Církev mě na začátku života podržela a já jsem se v ní ráda schovala... a byla to moc krásná schovávka.*“

Za Královéhradeckou diecézi
Jana Pechancová

Z dopisů našich čtenářů

Utrpení křesťanů ve světě

Letos, kdy vzpomínáme 600. výročí kostnického mučedníka, chci upozornit na soudobé utrpení křesťanů ve světě. Nepřátelských útoků proti našim sestrám a bratřím ve světě stále přibývá.

V časopisu Reflex ze dne 12. 3. 2015, v článku „*Islám je totalitní ideologie!*“, je uveden rozhovor redaktorky Lucie Tomanové se Sabatinou James. Sabatina pochází z muslimské rodiny, přijala Krista a od té doby musí žít na tajném místě. Řekla: „*Chtěl mne zabít islamisté i vlastní rodina.*“ Myšlenky v článku mne natolik zaujaly, že si dovoluji alespoň na ukázkou některé uvést v ČZ.

Podle lidskoprávní Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě je každých pět minut zabit kvůli své víře křesťan. Přes 100 tisíc křesťanů

bylo zavražděno a 200 milionů křesťanů na celém světě je pronásledováno. V Pákistánu jsou běžně prodáváni do otroctví.

Sabatina uvádí zcela autentické zkušenosti s nositeli islámské víry, ve které byla vychována. Není žádnou religionistkou se spoustou politických ohledů, ale živým svědkem majícím odvahu uvést celou pravdu. Říká: Ježíše politika nezajímala: „*Dejte císaři, co je císařovo.*“ To lze chápat jako výzvu k podřízení se zákonům země, v níž žijeme.

Nejvyšším mravním principem je láska k bližnímu. Křesťanství ve středověku také přebíralo světskou moc, ale bylo to proti Kristu, a proto byla nutná reformace, tedy snaha o návrat k poslušnosti Krista.

Co by měla naše společnost dělat,

aby ji islám nepřemohl? Musíme mít co nabídnout imigrantům, t. j. vlastní víru a vlastní hodnotový systém. Ze všeho nejdříve bychom si měli ujasnit, které hodnoty to jsou. Znovu si uvědomit židovsko-křesťanské kořeny naší kultury. Pokud my jim neukážeme pravidlo „miluj svého bližního jako sám sebe“, tak nemáme šanci před islámem obstát. Protože pokud v nic nevěříte, nemůžete vést dialog. Měli bychom hájit hodnoty, na nichž naše společnost stojí. Svobodu jednotlivce a svobodu slova. Ne se za ně ještě omlouvat, protože se někdo může cítit dotčen. Nebojím se ani tak síly islámu, jako spíš slabosti evropského křesťanství.

Mám dojem, že Sabatina James by měla učit na teologické fakultě.

Doporučuji celý článek v časopisu Reflex k přečtení. **Petr Hladík**

Jedna z nás

Do naší náboženské obce chodí taková křehká sestra - Blaženka Vildomcová (nar. 27. 3. 1923).

A teprve nedávno jsme se dozvěděli o jejích těžkých životních peripetiích. Měla za manžela mechanika chirurgických nástrojů, který byl v roce 1950 vybrán pro svoji šikovnost a dobré pracovní výsledky na odborné zaškolení v australském městě Sydney. „*Ale politická situace se změnila v neprospěch manžela. Poté jsme se přestěhovali z Brna do Bratislavy a začali jsme plánovat ile-*

gální útěk do Rakouska,“ říká sestra Vildomcová. Nepodařilo se. Pokusili se na nafukovacím člunu přeplout Dunaj na rakouskou stranu, avšak člun se poškodil a převrhl. Museli se vrátit. Při cestě z hraničního pásma byli poznáni, okamžitě udáni a začali být vyšetřováni. Následovalo věznění v bratislavských věznicích a odsouzení k trestu odnětí svobody za trestný čin o pokus opuštění republiky. Ze zdravotních důvodů byla ses. Vildomcová propuštěna dříve, a protože ztratili byt v Bratislavě, odešla zpět do Brna, kde se

musela pravidelně hlásit. Manžel byl deportován do vězení v Il'avě, kde svůj trest dokončil. Po návratu žili na ubytovně v Liptovském Mikuláši. Po čase se opět přestěhovali do Bratislavy, kde manžel sestry Vildomcové získal zaměstnání a podnikový byt. „*A tak vzpomínám na tyto chvíle. Na věznění jsem doplatila svým zdravím. Manžel zemřel po dlouhé těžké nemoci v roce 2003.*“ Ani jsme nevěděli, že mezi námi přebývá dobou tak těžce zkoušená sestra.

Diecézní rada Bratislava

Můžete si přečíst

Olga Nytrová - Michael Štojdl:
Na zápraží duše

Vydala Pražská diecéze ČČSH ve spolupráci s NO v Praze 1 - Staré Město 2014, ilustrace Michael Štojdl, redakce: Václav Strachota, 108 stran.

Útlý svazek veršů v neokázalé, ale vytříbené úpravě se téměř ztrácí mezi objemnými tituly v pestrých vazbách (a s barvitou propagací). Na vnímavého čtenáře působí esenci myšlenek a citů o to výrazněji a trvaleji. Sbírká „*Na zápraží duše*“ je společným dílem Olgy Nytrové, literátky, vysokoškolské pedagožky, autorky řady knih, a výtvarníka a básníka Michaela Štojdl; oba působí v duchovenské službě Církve československé husitské. Jejich poetický, ideově a umělecky vyvážený dvojhlas však přináší více než vyznání Bohu – obrací se k člověku.

Poezie a víra představují dva z nejstarších kulturních atributů lidstva, velmi často splývající v hlubokém spirituálním vyjádření. Současně zahrnují oblasti postmoderního života, kterým se dostává mezi širší veřejností jen malé pozornosti, o to více pak přezíravých až negativních postojů. Neprávem... V dobré poezii nelze lhát a předstírat, plýtvat jalovými slovy. Každý obraz musí být zasazen přesně jako zářivý drahokam v intarzii. Bez víry, která se neváže na hmotné aspekty, naše životy ztrácejí pevnou podstatu

a mění se v listí, které unáší vánice rychlých změn. Potřebujeme víru, abychom našli jistotu bytí, vnitřní klid a odvahu pro všední dny. Báseň se stává pohárem, z něhož přijímáme hojivý nápoj pro svou mysl i srdce.

Tak alespoň přijmou kultivované verše Olgy Nytrové a Michaela Štojdl ti, kteří nezapírají křesťanství, stejně jako všichni, co zápasí se žaly a starostmi, pochybují, hledají, kladou otázky. „*Na zápraží duše*“ by se však měli vydat také lidé, pokládající (jakékoliv) náboženství za přežitek a pošestilost. Pochopili by, v jak širokém a neformálním záběru je možno přistupovat k víře. Bez stereotypů, neokázale a nadčasově, prolehčeně, dokonce hravě, a přitom s nesmírným porozuměním, důvěrou a láskou, která se dotýká dřeně našich bolestí, nadějí... i strachů.

„*Usedlík*“, démon ztělesňující veškeré zlo, jež je schopen člověk spáchat na živé bytosti, číhá na zápraží duše. Vstoupí v okamžiku, kdy jeho / naše soustředění na Boha polevuje: tak rozjímá Olga Nytrová v drobné, ale působivé eseji o stínech naší psychiky, již uzavírá svůj okouzlující poetický part. Navazuje na originální úvahy židovského filosofa a literáta Martina Bubera, jeho pojetí vztahu člověka k Bohu - a k lidem. Ostatně zážitky, které si autorka přinesla z Izraele, inspirace Svatou zemí a Jeruzalémem, dýchají

odvěké slavnostní nebe a profánní zemi jedenadvacátého století. To vše lze nalézt v pozoruhodném díle „*Na zápraží duše*“ – součásti většího díla

Božího, jak akordem zazní v závěrečném slovu autorova syna Filipa Michaela Štojdl, biskupa plzeňské diecéze. **Františka Vrbenská**

Čemu se naučíme od polních lilí a nebeského ptactva
Kierkegaard Circle, Toronto, CERI-SK FF UKF Nitra, CERI-Ljubljana, 2015.

Po delším období vychází další překlad v češtině od dánského myslitele Sorena Kierkegarda (1813-1855): ve spolupráci s *Kierkegaard Circle a Středoevropským institutem v Nitře a Lublani* byl publikován překlad Zdeňka Zápala a Jakuba Marka s názvem „*Čemu se naučíme od polních lilí a nebeského ptactva*“. Překlad je prostřední částí rozsáhlejšího díla „*Vzdělavatelné řeči v rozličném duchu*“ z r. 1847. První díl celého svazku vyšel česky pod titulem „*Čistota srdce aneb chtít jen jedno*“ (Praha 1989) a třetí díl poté v knize „*Evangelium utrpení. Křesťanské řeči*“ (Brno 2006). Publikace je doplněna o překlad Kierkegardova spisu „*Okamžik číslo 9*“, který byl rakouskou cenzurou zabaven a nebyl publikován v roce 1911.

Překlad začíná příspěvkem Romana Králíka **Sorena Kierkegarda a jeho přínos**, ve kterém analyzuje autorovu interpretaci křesťanství a zdůrazňuje, že „*Kierkegaard podává člověku*

ruku a nutí ho pomocí nepřímého sdělení a podobenství přemýšlet nad smyslem života.“ (s. 10).

Samotný překlad má strukturu jako mnoho předeslých K. křesťanských spisů: před modlitbou zdůraznění, že autor píše bez autority a kniha je určena pro jednotlivce. Následuje citace z Mt 6,24-34. Slova Písma předurčují motiv a výklad celého spisu: „*Nikdo nebude sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět a druhého milovat...*“

V podobenství o lilii, která je nespokojená se svým údělem, je poukázáno na lidskou nespokojenost, touhu dosáhnout cíle na úkor duchovního rozměru. Pták a lilie jsou příkladem, jak se Bůh stará o všechno stvoření a také se dokáže postarat i o člověka. Člověk se svými starostmi a závistí stává znepokojeným a zapomíná volit, hledat pravdu a jeho cílem je vyhnout se utrpení. Pro Kierkegarda je však právě „*trpět pro pravdu křesťanství*“ pravým znakem křesťanství. I když od smrti S. Kierkegarda uplynulo 160 let, jeho odkaz je stále aktuální: předkládá množství inspirací a varování – co je skutečné křesťanství a jak by měl člověk myslet a konat. **Martina Pavlíková**

„*Poezie neusíná, a já si ji beru do snů.*“ - Michael Štojdl.

historie křesťanství, harmonii vítězíci nad propastmi osudu. Jsou formálně nepokojnější, jakoby strohé, drsnější a bolavější, ale stejně krásné jako jemné, sofistikované vize Olgy Nytrové.

Každá stránka sbírky nabízí útočiště ve smutku, křídla pro touhu, světelný obraz, který pohladí naše nitro. Poezie a víra, pohled ženy a muže. Most spojující člověka a Boha,

